

άλευροπασπάλη ἡ, ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,165.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ πασπάλη.

Λεπτότατον ἄλευρον, ἡ ἄχνη τοῦ ἀλεύρου.

άλευροπαστώνω ἀμάρτ. ἀλιβρουπαστώνου Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀλεύρι καὶ τοῦ ρ. παστώνω.

Ἐπιτάσσω ἀφθόνως δι' ἀλεύρου: Μπῆκα ζ' δού μύλον ἀλιβρουπαστώνωκα. Σὰν ἀλιβρουπαστονμέν' εἶνι (ἐπὶ γυναικὸς ὑπὲρ τὸ δέον ἐπιμυθιωμένης).

άλευροπίτουρο τό, ἀμάρτ. ἀλιβρουπίτιρου Μακεδ. αταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ πίτουρο.

Πίτυρον ἀλεύρου.

άλευρόπιττα ἡ, Ἡπ. ἀλιβρόπ'ττα Στερελλ.(Αἰτωλ.)

Τὸ μεσν. οὖς. ἀλευρόπιττα.

Ἡ ἐκ σιτίνου ἀλεύρου πίττα.

άλευροπλασμένος ἐπίθ. Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀλεύρι καὶ τοῦ πλασμένος μετοχ. τοῦ ρ. πλάθω.

Ὁ ἀτελὼς ζυμωμένος, ὥστε νὰ φαίνωνται ὑπολείμματα ἀλεύρου, ἐπὶ ἄρτου: Ἡβαλένε πολὺ ἀλεύρι ἔς τὴν πλασταιά καὶ δὲν ἤπλασένε τὸ ψωμί καλὰ γιὰ νὰ χωνέψῃ τὸ ἀλεύρι καὶ τὸ ψωμί εἶναι ἀλευροπλασμένο.

άλευροπόντικο τό, ἀμάρτ. ἀλιβρουπόντ'κον Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ ποντίκι.

Ποντικὸς πεπασμένος δι' ἀλεύρου μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἐκ τῆς ἀλευροθήκης.

άλευροπουλειὸ τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὖς. ἀλευροπώλης.

Πρατήριον ἀλεύρων. Πβ. ἀλευροπάζαρο.

άλευροποῦλος ὁ, Ἡπ. ἀλιβρουποῦλος Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὖς. ἀλευροπώλης. Διὰ τὸν μεταπλασμὸν πβ. κρασποῦλος καὶ μεσν. μυροπῶλος.

Ὁ πωλὼν ἄλευρα, ἀλευροπώλης.

άλευροσάκκι τό, ἀμάρτ. ἀλευροσάκκ' Πόντ.(Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀλευροσάτ' Πόντ. (Ὁφ.) ἀλιβρουσάκ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σακκί.

Σάκκος πρὸς ἐναπόθεσιν ἀλεύρων ἔνθ' ἄν.: Εὐτῶαιρο ἔν' τ' ἀλευροσάτ' Ὁφ. Ἀλιβρουσάκκι ἀγανά Αἰτωλ. Συνών. ἀλευροτσούβαλο. Πβ. ἀλευροσακκούλλα, ἀλευροσάκκουλλο.

άλευροσακκούλλα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σακκούλλα.

Σακκούλλα, σακκίδιον πρὸς ἐναπόθεσιν ἀλεύρων: Ἐτρύπησένε ἡ -ῖ- ἀλευροσακκούλλα καὶ χύνεται τ' ἀλεύρι. Συνών. ἀλευροσάκκουλλο. Πβ. ἀλευροσάκκι, ἀλευροτσούβαλο.

άλευροσάκκουλλο τό, Κρήτ. ἀλιβρουσάκκ'λλου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σακκούλλι.

Ἀλευροσακκούλλα, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἐπήγανε οἱ ποδικοὶ κ' ἐτρύπησανε τ' ἀλευροσάκκουλλο κ' ἐφάγανε καὶ κᾶποσο ἀλεύρι Κρήτ.

άλευροσερίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀλευροσερίδα Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σερίδα.

Τὸ ἀγριολαχανικὸν θρίγκιον τὸ κονδυλόρριζον (thrinicia tuberosa) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae). Συνών. ἀγριορραδίκι. [**]

άλευροσιμίγδαλο τό, ἀμάρτ. ἀλευροσιμίδαλο Θήρ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σιμιγδάλι.

Σεμίδαλις μεμειγμένη μετ' ἀλεύρων.

άλευρόσουππα ἡ, ΠΚωνσταντινίδ. Ὁ ἀλογογιατρ.37.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σούππα.

Σούππα ἐξ ἀλεύρου: Τὸ ταῖζομεν μὲ χλωρὰ χόρτα καὶ ἀλευρόσουππα καὶ τὸ ποτίζομεν νερὸ σύχλιο (ἐνν. τὸ ἄλογο).

άλευρόσπιτο τό, Ἀθ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σπίτι.

1) Ἀποθήκη ἀλεύρων. Συνών. ἀλευρειό, ἀλευροθήκη 3. Πβ. ἀλευράμπαρο, ἀλευροδόχη. 2) Τόπος ὅπου κοσκινίζονται τὰ ἄλευρα.

άλευροστάφυλο τό, Κεφαλλ. Νάξ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σταφύλι.

Ποικιλία ἀμπέλου μὲ φύλλα φέροντα χνοῦν ἀλευρώδη καὶ μὲ λευκὰς στρογγύλας ρᾶγας. [**]

άλευροσωληνάρι τό, Πάρ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ σωληνάρι.

Συνήθως κατὰ πληθ., μακαρόνια (οὕτω καλοῦνται σκωπτικῶς οἱ ἀπλοῖκοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Κῶστος).

άλευροτανύζω Πελοπν. (Καρδαμ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀλεύρι καὶ τοῦ ρ. τανύζω.

Ρίπτων τινὰ χαμαὶ κυλίω αὐτὸν οὕτως ὥστε νὰ πληρωθῇ κόνεως (ἡ μεταφ. ἐκ τοῦ ἰχθύος τοῦ κυλιομένου εἰς τὸ ἄλευρον πρὶν τηγανισθῇ). Συνών. ἀλευρογυρίζω 4, ἀλευροκυλῶ.

άλευροτάννυμα τό, Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλευροτανύζω.

Τὸ κυλίειν τινὰ χαμαὶ οὕτως ὥστε νὰ πληρωθῇ κόνεως. Συνών. ἀλευροκύλισμα.

άλευροτσούβαλο τό, Νάξ. (Ἀτύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀλεύρι καὶ τσουβάλι.

Σάκκος πρὸς ἐναπόθεσιν ἀλεύρων. Συνών. ἀλευροσάκκι. Πβ. ἀλευροσακκούλλα, ἀλευροσάκκουλλο.

άλευρουλεᾶ ἡ, Πελοπν. (Ἀρεόπ. κ. ἄ.) ἀλευρουλεᾶ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀλεύρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουλεᾶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,245 κέξ.

Ἄσμη ἀλεύρου ἔνθ' ἄν. : Ἀλευρουλῆς μυρίζει Ἀρεόπ. Δὲν ἐψηστήκενε καλὰ τὸ ψωμί καὶ βγάνει ἀλευρουλὲ Δ.Κρήτ. Συνών. ἀλευρῶ, ἀλευρίδα.

ἀλευρούνη τό, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλεύρει καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦνη.

Ἀγριόχορτον φέρον ἐπὶ τῶν φύλλων ἀλευρώδη παιπάλην, πιθανῶς ἢ ἀλευρίδα, ὁ ἰδ. [**]

ἀλευροῦσα ἡ, Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλεύρει καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ ἧς ἰδ. Ἄνθ. Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37(1925)180 κέξ.

Αἰξ μέλαινα ἔχουσα τὴν ράχιν λευκὴν ὡς ἄλευρον.

ἀλευρόχιονο τό, ἀμάρτ. ἀλιβρόχιονου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλεύρει καὶ χιόνι.

Χιὼν ἀλευρώδους ἢ κονιώδους συστάσεως. Συνών. ἀλευρίτης 2. [**]

ἀλευρόχορτο τό, ἄγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλεύρει καὶ χόρτο.

Πιθανῶς τὸ φυτὸν ἀλευρίδα 1, ὁ ἰδ. [**]

ἀλευρόχωμα τό, Ἄνδρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀλεύρει καὶ χῶμα.

Χῶμα ἀλευρώδες. [**]

ἀλεύρωμα τό, κοιν. ἀλεύρωμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀλεύρουμα βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλευρώνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Τὸ νὰ ἐπιτάσῃ τις δι' ἀλεύρου κοιν. β) Μεταφ. μετρία παίδευσις Πόντ. 2) Πολτός Ζάκ. 3) Ἡ διὰ ζύμης ἐπάλειψις τῆς ἐπιφανείας τῆς χαραχθείσης μυλόπετρας πρὸς ἀτόμαξιν τῶν ἐκ τῆς χαράξεως ἀπομενόντων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ λίθου λιθαρίων Κύθη.

ἀλευρώνω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀλευρών-νω Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀλιβρώνου βόρ. ἰδιώμ. Ἰβενιζέλ. Παροιμ. 220,642 Ἰβενιζέλ. Ἰβενιζέλ. (Καλημ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλεύρει. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Α) Κυριολ. 1) Ἐπιτάσσω δι' ἀλεύρου κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) : Ἀλευρώνω τοὺς κεφτέδες. Ἀλευρώνω τὰ ψάρια νὰ τὰ τηγανίσω κοιν. Ἐλεύρωσα τ' ἀπάν-ι-μ' (ἐρρύπανα δι' ἀλεύρου τὰ ἐνδύματά μου) Χαλδ. κ. ἄ. Πῆγα 'ς τοῦ μύλου καὶ ἀλιβρώθ'κα Μακεδ. (Χαλκιδ.) Ἐλευρώθανε τὰ μανίτσα μ' (μανίκια μου) Ὁφ. Ἀλευρωμένο σατὶ αὐτόθ. || Φρ. Πῆγες 'ς τὸ μύλο καὶ ἀλευρώθηκες (λέγεται μὲ χαριεντισμὸν πρὸς τὸν γηράσαντα) Λεξ. Περίδ. || Παροιμ. Ὁ ποντικός καὶ ἂν Ἰβενιζέλ, ὁ γάτος τὸν γνωρίζει (ἐπὶ πανούργου γνωρίζομένου ἐξ ὄψεως) Ἰβενιζέλ. ἔνθ' ἄν. Ὁ σ' ὁσπὶτ' ἂν πεντικός 'κ' ἀλευροῦται (εἰς τὸ σπῖτι του ποντικός δὲν ἀλευρώνεται. Ἐπὶ τοῦ στερουμένου τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων. Τὸ 'κ' ἀλευροῦται ἐκ τοῦ 'καὶ ἀλευροῦται) Τραπ. Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἄσπηρ γυναῖκα μὴ πάρης, σακκὶν ἀλευρωμένο (σκωπτικὸν) Ρόδ.

Ἐπαρ' με, κόρη, ἔπαρ' με, βαρέα γέρωσ' κ' εἶμαι, 'ς σὴ χαμαιλέτεν ἔμεινα, τὰ γέν' μ' ἔλευρώθ'αν

(παρὲ με, κόρη, παρὲ με, πολὺ γέρων δὲν εἶμαι, εἰς τὸν μύλον ἔμεινα, τὰ γένεια μου ἀλευρώθησαν) Χαλδ. 2) Κατ' ἐπέκτασιν, ἐπιτάσσω διὰ χώματος, κονίζω, μάλιστα ἐν τῇ μετοχ. ἀλευρωμένος Χίος. 3) Ἐπιτάσσω διὰ κόκκων σίτου Σάμ. 4) Κόπτω, ἀλέθω καλῶς τὴν πρὸς ἄλλοισιν ριπτομένην κριθήν, ἐπὶ τοῦ μύλου Κρήτ. : Ἀλευρώνει ὁ μύλος. 5) Ἀμτβ. διαλύομαι ἐν εἵδει ἀλεύρου, ἐπὶ χώματος Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Τὸν χουράφ' γὰρ νὰ καμώνιτι καλὰ δὲν πρέπ' νὰ 'νι βαρὺ, νὰ 'χ' πουλὺ νιρὸ μέσα, πρέπ' ν' ἀλιβρώθ' καὶ τότε ἀλαφρονκαμώνιτι (νὰ καμώνιτι = νὰ καλλιεργῇται). Ἀμα τοῦ χοῦμα ἀλιβρώθ', τότε τοῦ σ'τάρ' π'τυχαίν' αὐτόθ.

Β) Μεταφ. 1) Ἡ μετοχ. ἀλευρωμένος, ὁ μετρίως πεπαιδευμένος (ἢ σημ. σκωπτικὴ) Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Κορ. Ἀτ. 2,29 — Λεξ. Περίδ. 2) Παθ. συμμετέχω ὠφελείας τινός, κέρδους Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Ἀλιβρώθ' καὶ καὶ αὐτός.

Πβ. ἀλευρογυρίζω.

ἀλεφτε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. λεφτε < λέφου.

Ὁ μὴ ἀποφλοιωμένος, ἀλέπιστος : Ἀλεφτε μάλι (μῆλον) Συνών. ἀγλούπιστος 1, ἄγλυφτος 1, ἀξεφλούδιστος.

ἀλεχτοράκι τό, Κύθηρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀλέχτορας.

Νεαρὸς ἀλέκτωρ. Συνών. ἀλεχτορίτσα, πετειναράκι, πετεινάρι, πετειναρίτσης, πετειναρόπουλλο, πετεινόπουλλο.

ἀλέχτορας ὁ, Ἀντικύθ. Κρήτ. Μέγαρ. Πελοπν. ἀλόχτερας Ἀθῆν. Αἰγίν. Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) Μέγαρ. Σκυρ. κ. ἄ. ἀλίχτορας Κύπρ. (Πάφ.) ἀλέστορα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀλέφτορα Καλαβρ. (Γαλλικ. Χωρίο Ροχούδ.) ἀλέφθορα Καλαβρ. (Ἀμμενδολ.) ἀλέθ-θορα Καλαβρ. (Κοντοφ.) ἀλέθτορα Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀλέκτωρ. Παρὰ Μεουρσ. ἀλέκτορας. Περί τοῦ ο τοῦ τύπ. ἀλόχτερας ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 2,403 καὶ ἐν Ἀθηνᾶ 3 (1891) 100 καὶ Β' Φάβην ἐν Τεσσαρακοντ. Κόντ. 254.

Τὸ οἰκιακὸν πτηνὸν ἀλέκτωρ ἔνθ' ἄν. : Κράζει ὁ ἀλόχτερας Κύμ. Ἐφώναξε ὁ δεῦτερος ἀλόχτερας Ἀθῆν. Ἐχετε ρολόιν; — Ὁι, ἐμεῖς ἔχουμεν τὸν ἀλίχτοραν Πάφ. || Ἄσμ.

Δώσ'τε μας τὸν ἀλέχτορα, δώσ'τε μας καὶ τὴν κόττα, δώσ'τε μας καὶ τὸν κόπον μας νὰ φύγωμ' ἀπ' τὴν πόρτα Πελοπν.

Θεέ μου, μὴ κράξῃ ὁ ἀλόχτερας, νὰ μὴ χαράξ' ἡ μέρα, γὰρ νὰ χορτάσῃ ὁ νεγὸς φιλεῖ τσαὶ τούνη ἢ περιστέρα

Κύμ. Συνών. ἀλεχτορίν, πετεινός. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπον Ἀλέχτορα ἢ, καὶ τοπων. Κύπρ.

ἀλεχτοράς ὁ, ἀμάρτ. ἀλαχτοράς Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλεχτορίν.

1) Ὁ ἀγαπῶν, ὁ φυλάττων ἢ ὅπωςδήποτε ἀγαπῶν ἀλέκτορας. 2) Μεταφ. εὐήθης (οἶονεὶ ὁ ἔχων νοῦν ὅσον ὁ ἀλέκτωρ). Συνών. κοκορόμυγας, πετεινόμυγας.

